

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1975-1976

17 JUNI 1976

**Projet de loi ajustant certains crédits du budget
du Ministère de la Prévoyance sociale de l'an-
née budgétaire 1976**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EMPLOI, DU TRAVAIL ET DE LA
PREVOYANCE SOCIALE
PAR M. **CLAEYS**

Votre Commission a examiné le projet lors de sa réunion
du 17 juin 1976.

**I. EXPOSE DU MINISTRE
DE LA PREVOYANCE SOCIALE**

Les opérations usuelles du *budget-control* ont fait apparaître en février de cette année que les crédits supplémentaires escomptés du budget de l'Etat pour 1976 atteindraient un montant jugé incompatible avec la politique budgétaire qu'il faut poursuivre dans les circonstances économiques actuelles. Le Gouvernement a donc estimé devoir intervenir avec vigueur et il a pris des mesures de sobriété budgétaire, en vue d'éviter que les dépenses publiques dépassent les limites des ressources financières disponibles.

L'apport du Ministère de la Prévoyance sociale au plan de compression budgétaire est concrétisé dans le présent projet de loi. L'ajustement budgétaire ne porte que sur la sub-

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. C. De Clercq, président a.i.; Bergers, Bury, Conrotte, Cuvelier E., Gillet, Mmes Goor-Eyben, Lassance-Hermant, M. Meunier, Mme Nauwelaerts-Thues, M. Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Van den Eynden, Vangeel, Vandenabeele, Van In, Vannieuwenhuyze, Wathelet et Claeys, rapporteur.

R. A 10511

Voir :

Document du Sénat :

6bis-XVIII (1975-1976) : N° 1 : Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1975-1976

17 JUNI 1976

**Ontwerp van wet houdende aanpassing van
sommige kredieten van de begroting van het
Ministerie van Sociale Voorzorg voor het be-
grotingsjaar 1976**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
TEWERKSTELLING, DE ARBEID EN DE
SOCIALE VOORZORG UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **CLAEYS**

Uw Commissie heeft het ontwerp onderzocht tijdens haar
vergadering van 17 juni 1976.

**I. UITEENZETTING VAN DE MINISTER
VAN SOCIALE VOORZORG**

Uit de traditionele *budget-control* verrichtingen is in februari van dit jaar gebleken dat de te verwachten bijkredieten op de Rijksbegroting voor 1976 een bedrag zouden bereiken, dat onverenigbaar geacht werd met het in de huidige economische omstandigheden te voeren begrotingsbeleid. De Regering was dan ook van oordeel krachtdadig te moeten ingrijpen en heeft budgettaire soberheidsmaatregelen getroffen om te beletten dat de overheidsuitgaven de grenzen van de beschikbare financieringsmiddelen zouden overschrijden.

Het aandeel van het Ministerie van Sociale Voorzorg in het budgettair versoberingsplan wordt in voorliggend ontwerp van wet geconcretiseerd. De begrotingsaanpassing slaat uit-

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren C. De Clercq, voorzitter a.i.; Bergers, Bury, Conrotte, Cuvelier E., Gillet, Mevr. Goor-Eyben, Lassance-Hermant, de heer Meunier, Mevr. Nauwelaerts-Thues, de heer Spitaels, Mevr. Staels-Dompas, de heren Van den Eynden, Vangeel, Vandenabeele, Van In, Vannieuwenhuyze, Wathelet en Claeys, verslaggever.

R. A 10511

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

6bis-XVIII (1975-1976) : N° 1 : Ontwerp van wet.

vention de l'Etat à l'assurance maladie-invalidité, parce que l'effort de compression des dépenses était essentiellement axé sur les secteurs dont les frais augmentaient le plus sensiblement.

Il s'agissait avant tout de réduire les crédits supplémentaires probables afin de ramener le feuilleton d'ajustement au budget de la Prévoyance sociale pour 1976, à un montant acceptable par l'autorité. Le feuilleton d'ajustement déposé pourrait à cet égard prêter à confusion parce que la subvention de l'Etat à l'I.N.A.M.I. subit à première vue une réduction drastique d'un montant d'à peu près 4,3 milliards de francs. Rien n'est toutefois moins vrai, étant donné que cette diminution résulte d'une double opération, c'est-à-dire l'inscription d'un crédit supplémentaire et le transfert d'un crédit du budget de la Prévoyance sociale à celui de la Santé publique. En effet, une partie de la subvention de l'Etat au régime de l'A.M.I. portée au budget du Ministère de la Prévoyance sociale, soit l'intervention de l'Etat dans le coût des maladies sociales, comme il est prévu à l'article 121, 3°, de la loi organique du 9 août 1963, est pour 1976 transférée au budget du Ministère de la Santé publique et de la Famille.

La modification apportée à cette méthode d'imputation d'une partie de la subvention accordée à l'I.N.A.M.I. permet l'emploi d'un solde créditeur inscrit au Fonds spécial d'assistance du budget du Ministère de la Santé publique. Ce reliquat de crédit, atteignant actuellement 1 milliard de francs, s'est formé par la prise en charge progressive par le régime A.M.I. des dépenses concernant certaines catégories de handicapés atteints de maladies sociales (maladies mentales, cancer, tuberculose), dont le Fonds d'assistance assurait auparavant le financement intégral. Il a ainsi été possible de soulager le budget de la Prévoyance sociale d'une masse de crédit d'un montant de 5 666 millions de francs et d'assurer néanmoins l'octroi à l'I.N.A.M.I. de la subvention en matière de maladies sociales d'un montant évalué à 6 666 millions de francs, par le biais de l'ajustement du budget de la Santé publique.

En fin de compte, le présent projet de loi revient à présenter l'ajustement budgétaire suivant :

Réduction par transfert de crédit	F — 5 666 millions
Augmentation par octroi de crédits supplémentaires	+ 1 381,4 millions

Incidence sur le budget de la Prévoyance sociale	F — 4 284,6 millions
--	----------------------

Etant donné que le Ministère de la Santé publique accordera à l'I.N.A.M.I. un montant de 6 666 millions de francs et que le budget de la Prévoyance sociale ne transfère que 5 666 millions de francs à celui de la Santé publique, il reste à la Prévoyance sociale un montant de 1 milliard de francs disponible pour le régime A.M.I. Il s'ensuit que le crédit supplémentaire accordé s'élève en fait à 2 381,4 millions de francs.

En plus du transfert de crédit à la Santé publique de la subvention de l'Etat en matière de maladies sociales et

sluittend op de Rijkstegemoetkoming aan de ziekte- en invaliditeitsverzekering, omdat de inspanning tot afremming van de uitgaven uiteraard gericht was op sectoren met de meest uitgesproken kostenstijging.

Het kwam er vooral op aan de in het vooruitzicht gestelde bijkredieten te besnoeien, teneinde het bijblad op de begroting van Sociale Voorzorg voor 1976 af te zwakken tot een voor de overheid aanvaardbaar bedrag. In dit opzicht zou het voorgelegd aanpassingsblad verwarring kunnen stichten, doordat op het eerste gezicht de Rijkstegemoetkoming aan het R.I.Z.I.V. een drastische vermindering ondergaat ten belope van nagenoeg 4,3 miljard. Niets is echter minder waar, aangezien die vermindering het resultaat is van een dubbele verrichting, nl. de inschrijving van een bijkrediet en een kredietoverheveling van de begroting van Sociale Voorzorg naar die van Volksgezondheid. Inderdaad, een gedeelte van de Rijkstoelage aan de Z.I.V.-regeling uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg, met name de Rijkstussenkomst in de kosten m.b.t. de sociale ziekten, zoals bepaald bij artikel 121, 3°, van de organieke wet d.d. 9 augustus 1963, wordt voor 1976 overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

Die gewijzigde aanrekeningsmodaliteit van een gedeelte van de toelage aan het R.I.Z.I.V. wordt aangewend ter benutting van een kredietsaldo op het Speciaal Onderstandsfonds ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid. Bedoeld kredietoverschot dat thans 1 miljard bedraagt, ontstond door de progressieve tenlasteneming door de Z.I.V.-regeling van uitgaven voor bepaalde categorieën minder-validen i.v.m. sociale ziekten (geestesziekten, kanker, tuberculose), waarvan de financiering voorheen integraal door het Onderstandsfonds werd verzekerd. Aldus werd het mogelijk de begroting van Sociale Voorzorg te ontlasten van een kredietmassa ten belope van 5 666 miljoen en niettemin, via de aangepaste begroting van Volksgezondheid, de toekenning aan het R.I.Z.I.V. te verzekeren van de op 6 666 miljoen geraamde toelage inzake sociale ziekten.

Uiteindelijk komt huidig ontwerp van wet neer op een begrotingsaanpassing die als volgt samengesteld is :

Vermindering door kredietoverheveling	F — 5 666 miljoen
Vermeerdering door toekenning van bijkredieten	+ 1 381,4 miljoen

Resultaat op de begroting van Sociale Voorzorg	F — 4 284,6 miljoen
--	---------------------

Aangezien het Ministerie van Volksgezondheid een bedrag van 6 666 miljoen aan het R.I.Z.I.V. zal toekennen en er slechts 5 666 miljoen van de begroting van Sociale Voorzorg naar die van Volksgezondheid wordt overgeheveld, blijft een bedrag van 1 miljard bij Sociale Voorzorg beschikbaar voor de Z.I.V.-regeling, zodat het toegekende bijkrediet in feite 2 381,4 miljoen belooft.

Benevens de kredietoverheveling van de Rijkstoelage inzake sociale ziekten naar Volksgezondheid en de toekenning

de l'octroi de crédits supplémentaires à l'I.N.A.M.I., ce projet de loi propose en outre de modifier le montant de la subvention de l'Etat en matière de chômage, qui avait été initialement réduit, et de donner également une affectation particulière au produit résultant de la majoration du droit d'accise sur le tabac.

En résumé, l'actuel projet de loi pour l'année budgétaire 1976 poursuit la réalisation des quatre objectifs suivants :

1. le transfert au Ministère de la Santé publique de la subvention de l'Etat au régime A.M.I., en matière de maladies sociales (art. 1er du projet de loi et tableau annexé);
2. l'octroi à l'I.N.A.M.I. de crédits supplémentaires par rapport au budget initial approuvé (art. 1er du projet de loi et tableau annexé);
3. le relèvement de la réduction effective de l'intervention de l'Etat en matière de chômage (art. 2 du projet de loi);
4. l'affectation du produit de la majoration du droit d'accise sur le tabac, à l'alimentation de la subvention de l'Etat de 27 p.c. au régime A.M.I. (art. 3 du projet de loi).

Ces objectifs sont précisés ci-dessous. Le programme justificatif joint au projet de loi donne, par article, le détail des opérations budgétaires.

1. Transfert au budget du Ministère de la Santé publique de la subvention de l'Etat au régime A.M.I., en matière de maladies sociales

Les motifs de la procédure d'exception qui est proposée en matière d'imputation budgétaire de cette partie de l'intervention de l'Etat dans le régime A.M.I., ont été largement exposés ci-avant, parce qu'il fallait, dès le début de cette introduction, mettre l'accent sur ce transfert de crédit, en raison de l'implication financière considérable que semblable opération entraîne.

2. Octroi de crédits supplémentaires

Comme on l'a déjà souligné précédemment, c'est en fait un crédit supplémentaire d'environ 2,4 milliards de francs qu'il est proposé d'accorder à l'I.N.A.M.I.

L'insuffisance de l'intervention de l'Etat prévue initialement est due, en ordre principal, aux facteurs suivants :

a) *Nouvelle adaptation de l'intervention de l'Etat, destinée à compenser la perte des cotisations des chômeurs.*

A l'origine, lors du dépôt du projet de budget pour 1976, une moyenne journalière de 191 000 chômeurs a été prise comme base de calcul, pour établir l'intervention de l'Etat. Compte tenu des récents développements du marché de

van bijkredieten aan het R.I.Z.I.V., voorziet bovendien voorliggend ontwerp van wet in de wijziging van het bedrag waarmede oorspronkelijk de Rijkstoelage 1976 inzake werkloosheid verminderd werd alsmede in de bijzondere aanwending van de opbrengst van het verhoogde accijsrecht op tabak.

Samengevat wordt met huidig wetsontwerp voor het begrotingsjaar 1976 de verwezenlijking beoogd van volgende vier doelstellingen :

1. de overheveling naar het Ministerie van Volksgezondheid van de Rijkstegemoetkoming aan de Z.I.V.-regeling inzake sociale ziekten (art. 1 van het ontwerp van wet en bijgevoegde tabel);
2. de toekenning van bijkredieten aan het R.I.Z.I.V. t.o.v. de oorspronkelijk goedgekeurde begroting (art. 1 van het ontwerp van wet en bijgevoegde tabel);
3. opvoering van de effectieve vermindering van de Rijkstegemoetkoming inzake werkloosheid (art. 2 van het ontwerp van wet);
4. de aanwending tot aanvulling van de Rijkstoelage van 27 pct. aan de Z.I.V.-regeling van de opbrengst van de verhoging van de accijs op tabak (art. 3 van het ontwerp van wet).

Die doelstellingen worden hierna verduidelijkt terwijl in het verantwoordingsprogramma bij het ontwerp van wet de artikelsgewijze verklaring van de budgettaire verrichtingen verstrekt wordt.

1. Overheveling naar de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid van de Rijkstoelage aan het R.I.Z.I.V. inzake sociale ziekten

De beweegredenen van de voorgestelde uitzonderingsprocedure inzake budgettaire aanrekening van dit gedeelte van de Rijkstegemoetkoming aan de Z.I.V.-regeling werden hiervoor omstandig uiteengezet, omdat reeds bij de aanvang van de inleiding de nadruk moest gelegd worden op de kredietoverheveling wegens de omvang van de financiële implicatie van bedoelde verrichting.

2. Toekenning van bijkredieten

Zoals vooraf reeds aangestipt, wordt in feite voorgesteld een bijkrediet van nagenoeg 2,4 miljard aan het R.I.Z.I.V. te verlenen.

De ontoereikendheid van de oorspronkelijk ingeschreven Rijkstegemoetkoming is hoofdzakelijk te wijten aan volgende factoren :

a) *Herberekening van de Rijkstegemoetkoming bestemd om het gemis aan bijdragen van de werklozen te compenseren.*

Aanvankelijk werd bij het neerleggen van het begrotingsontwerp voor 1976 een daggemiddelde van 191 000 werklozen als berekeningsbasis van de Rijkstegemoetkoming in aanmerking genomen. Gelet op de recente ontwikkeling van

l'emploi et des perspectives en la matière jusqu'à la fin de 1976, le Gouvernement a décidé de porter cette moyenne journalière à 240 000 chômeurs. Cette décision occasionne pour l'Etat une dépense supplémentaire de 1,6 milliards de francs, qui est toutefois réduite à concurrence de 460 millions de francs, conformément aux dispositions de l'article 2 du présent projet de loi et suivant les modalités exposées au point 3 ci-dessous.

b) *Augmentation des dépenses relatives à l'hospitalisation.*

L'intervention de l'Etat à cet égard avait d'abord été réduite de $\pm$ 880 millions de francs, dans l'hypothèse où le nombre d'hospitalisations au cours de l'année 1976 pourrait diminuer de 8 p.c. — correspondant à 2 millions de journées d'entretien, du moins par rapport aux estimations initiales de l'I.N.A.M.I. Il n'est pas encore possible, pour l'instant, de décider si ces perspectives deviendront réalité, mais ce serait montrer peu de sens commun que d'attendre un revirement sensible de la tendance en la matière. On doit en outre tenir compte d'une augmentation des dépenses découlant de la nouvelle méthode de travail — ce que l'on appelle la refacturation — en vue de résorber forfaitairement l'arriéré de l'augmentation de la journée d'entretien, en application de l'article 9 de la loi sur les hôpitaux, et d'en accélérer le paiement. Tout bien considéré, les économies non réalisées ou du moins non complètement réalisées et l'augmentation imprévue des dépenses dans le domaine de l'hospitalisation, donneront lieu à un dépassement de la subvention de l'Etat initialement prévue en la matière.

c) *Statu quo en ce qui concerne le ticket modérateur*

Lors de l'approbation de l'accord médico-mutualiste pour 1976, le Gouvernement a renoncé à l'augmentation du ticket modérateur, qui aurait permis d'économiser un montant de 211 millions de francs sur le budget initial de l'Etat.

d) *Prime de bien-être*

Après l'élaboration des propositions budgétaires, le Gouvernement a décidé d'accorder une allocation de bien-être aux bénéficiaires de prestations sociales, dont le montant, dans le secteur de l'assurance-indemnités pour travailleurs salariés, s'élève à 4 500 francs pour les invalides avec charge de famille et à 3 600 francs pour les isolés. Les dépenses supplémentaires découlant de cette mesure sont toutefois mises à charge, à concurrence de 300 millions de francs, d'un crédit spécial destiné à cet effet et prévu au budget du Ministère des Finances.

En fin de compte, le crédit supplémentaire demandé pour remédier à l'insuffisance initiale de crédit pour 1976 s'élève à 1 381,4 millions de francs, soit 1 211,8 millions de francs pour le régime général (article budgétaire 42.05) et 169,6 millions de francs pour le régime des travailleurs indépendants (article budgétaire 42.06).

Comme on l'a déjà signalé, le crédit supplémentaire atteint en réalité 2 381,4 millions de francs, en raison du solde crédi-

de werkgelegenheid en op de vooruitzichten ter zake tot einde 1976 heeft de Regering beslist het daggemiddelde op te voeren tot 240 000. Dit brengt voor het Rijk een meer-uitgave teweeg van 1,6 miljard, die evenwel ten belope van 460 miljoen verminderd wordt, overeenkomstig artikel 2 van huidig ontwerp van wet, zoals hierna sub 3 uiteengezet wordt.

b) *Verhoging van de uitgaven in verband met de ziekenhuisverpleging.*

Aanvankelijk werd de Rijkstegemoetkoming ter zake met $\pm$ 880 miljoen verminderd, in de onderstelling dat het aantal opnemingen in een ziekenhuis over het jaar 1976 met 8 pct., overeenstemmend met 2 miljoen ligdagen, zou kunnen afnemen, althans ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen van het R.I.Z.I.V. Er kan thans nog niet uitgemaakt worden of die vooruitzichten zullen samenvallen met de werkelijkheid, maar het zou alleszins van weinig realiteitszin getuigen te verwachten dat de trend ter zake gevoelig zou omslaan. Bovendien moet rekening gehouden worden met een uitgavenstijging voortvloeiend uit de nieuwe werkwijze, de zogenaamde herfactureren, om de achterstallige ligdagprijsverhoging bij toepassing van artikel 9 van de wetgeving op de ziekenhuizen forfaitair op te vangen en de uitbetaling ervan te bespoedigen. Alles samengenomen, zullen de niet of althans niet volledig gerealiseerde besparingen en de onvoorziene uitgavenstijging inzake hospitalisatie aanleiding geven tot overschrijding van de aanvankelijk uitgetrokken Rijkstoelage ter zake.

c) *Status-quo inzake remgeld.*

Bij de goedkeuring van het verbintenisakkoord artsen-ziekenfondsen voor 1976, heeft de Regering afgezien van een verhoging van het remgeld, hetwelk op de oorspronkelijke Rijksbegroting een besparing zou mogelijk gemaakt hebben van 211 miljoen.

d) *Welvaartspremie.*

Na het opmaken van de begrotingsvoorstellen heeft de Regering beslist een welvaartstoelage toe te kennen aan de gerechtigden op sociale uitkeringen die, in de uitkeringsverzekering voor loontrekkenden 4 500 frank bedraagt voor invaliden met gezinslast en 3 600 frank voor alleenstaanden. De supplementaire uitgaven in verband hiermede worden evenwel ten belope van 300 miljoen ten last gelegd van het speciaal hiertoe bestemd krediet op de begroting van het Ministerie van Financiën.

Alles samengenomen, wordt ter bestrijding van de oorspronkelijke kredietontereikendheid voor 1976 een bijkrediet aangevraagd ten belope van 1 381,4 miljoen, zegge 1 211,8 miljoen voor de algemene regeling (begrotingsartikel 42.05) en 169,6 miljoen voor de regeling van de zelfstandigen (begrotingsartikel 42.06).

Zoals reeds opgemerkt, bedraagt het bijkrediet in werkelijkheid 2 381,4 miljoen, wegens het batig saldo van 1 mil-

teur de 1 milliard de francs au budget de la Prévoyance sociale, découlant de l'opération de transfert concernant la subvention de l'Etat pour les maladies sociales.

3. Limitation de l'intervention de l'Etat en matière de chômage

Selon les dispositions de la loi organique, l'Etat doit compenser l'absence de primes sociales des chômeurs, sur base d'un montant calculé sur la rémunération moyenne des travailleurs. L'exécution intégrale de ces dispositions se justifie dans une conjoncture économique normale où l'on ne compte qu'un nombre marginal de chômeurs. En période de chômage supérieur à la normale, il appert cependant que cette méthode entraîne une surcompensation des cotisations perdues, parce que le chômage affecte principalement les catégories de revenus inférieurs et les secteurs économiquement plus faibles.

Afin d'éviter cette surcompensation, une première diminution de 1 500 millions de francs a été appliquée pour 1976 à la subvention de l'Etat du secteur des soins de santé, avec l'accord du législateur qui a admis ce point de vue, et en remplacement de la cotisation des chômeurs (art. 5 de la loi du 22 mars 1976 contenant le budget du Ministère de la Prévoyance sociale pour l'année budgétaire 1976).

Etant donné que ce montant a été fixé sur la base d'une hypothèse de 191 000 chômeurs et que ce nombre sera dépassé en 1976, la diminution à appliquer doit être adaptée et portée proportionnellement à 1 960 millions de francs.

4. Destination particulière du produit de la majoration de l'accise sur le tabac

Le Gouvernement a estimé devoir majorer de 1 franc le droit d'accise sur les cigarettes populaires, afin d'attirer une fois de plus l'attention de la population sur le préjudice que peut causer à la santé l'habitude de fumer. Le produit de ce soi-disant « franc pour la santé » est destiné à l'I.N.A.M.I., en complément de la subvention de 27 p.c. de l'Etat dans les dépenses du régime des soins de santé. Ce produit complémentaire est estimé par l'administration fiscale compétente des Finances à $\pm$ 280 millions de francs pour 1976, mais sera, en vertu de l'article 2 du présent projet de loi, fixé par le Roi, sans pouvoir dépasser le montant de 300 millions de francs pour 1976.

**

Le Gouvernement est parfaitement convaincu que plusieurs mesures impopulaires devront être prises afin d'éviter que les compressions réalisées ne restent lettre morte. Dans les circonstances économiques difficiles présentes, le Gouvernement demande des sacrifices à tous les citoyens et espère en plus l'appui du Parlement.

jard op de begroting van Sociale Voorzorg van de overhevelingsverrichting met betrekking tot de Rijkstoelage voor sociale ziekten.

3. Beperking van de Rijkstegemoetkomingen inzake werkloosheid

Volgens de bepalingen van de organieke wetgeving moet het Rijk het gemis aan sociale premies van de werklozen vergoeden op basis van een bijdrage berekend op het gemiddeld loon van de werknemers. De integrale uitvoering van die bepalingen is verantwoord in geval van een normale economische toestand met slechts een marginaal aantal werklozen. In tijden van een meer dan normale werkloosheid blijkt echter dat deze werkwijze een overcompensatie van de verloren bijdragen voor gevolg heeft omdat de werkloosheid zich vooral situeert in de lagere inkomensklassen en in de economisch zwakkere sectoren.

Om die overcompensatie te vermijden werd, met de goedkeuring van de wetgever, die met deze zienswijze derhalve heeft ingestemd, een eerste vermindering met 1 500 miljoen frank toegepast op de Rijkstegemoetkoming voor 1976 in de sector van de geneeskundige verzorging, ter vervanging van de bijdrage van de werklozen (art. 5 van de wet van 22 maart 1976 houdende begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1976).

Aangezien dit bedrag werd vastgesteld op basis van een hypothese van 191 000 werklozen en dit aantal in 1976 zal overschreden worden, dient de uit te voeren vermindering aangepast te worden en verhoudingsgewijs opgevoerd tot 1 960 miljoen.

4. Bijzondere bestemming van de opbrengst van de verhoogde accijns op de tabak

De Regering heeft geoordeeld een verhoging met 1 frank van de accijns op de volkssigaretten te moeten doorvoeren, om aldus de bevolking andermaal te wijzen op de schade die door de rookgewoonte aan de gezondheid kan berokkend worden. De opbrengst van die z.g. « gezondheidsfrank » wordt derhalve toegewezen aan het R.I.Z.I.V. ter aanvulling van de Rijkstegemoetkoming van 27 pct. in de uitgaven van de regeling met betrekking tot de geneeskundige verstrekkingen. Die aanvullende opbrengst wordt door de bevoegde fiscale administratie van Financiën voor 1976 geraamd op $\pm$ 280 miljoen, maar zal luidens artikel 2 van dit ontwerp van wet door de Koning vastgesteld worden, zonder voor 1976 het bedrag van 300 miljoen te mogen overschrijden.

**

De Regering is er zich terdege van bewust dat tal van onwelkome maatregelen zullen moeten getroffen worden om te beletten dat de doorgevoerde besnoeiingen dode letter zouden blijven. In de huidige moeilijke economische omstandigheden vraagt de Regering offers en hoopt daarbij op de steun van het Parlement.

La réduction des crédits supplémentaires à l'I.N.A.M.I. prévue dans le présent projet de loi, réclame un freinage drastique des dépenses prévues actuellement dans le régime A.M.I. pour 1976. Un pas dans ce sens a déjà été fait par l'introduction d'un projet de loi visant à rendre le contrôle médical plus rigoureux. D'autres mesures sont à l'étude afin de réduire les prix des produits pharmaceutiques, afin de limiter les coûts dans des secteurs particulièrement en expansion comme la kinésithérapie, la biologie clinique, l'hospitalisation, etc.

Compte tenu de l'incidence sur le budget du régime A.M.I. des mesures de sobriété annoncées par le Gouvernement, le budget ajusté pour 1976 du secteur soins de santé pour travailleurs salariés présente un déficit de 3,2 milliards de francs et celui du régime des travailleurs indépendants un mali de 0,6 milliard de francs. Cette réestimation a, il est vrai, été faite à l'indice 148,52 et on peut raisonnablement s'attendre que l'exécution proprement dite du budget à un indice moyen réaliste conduise à un solde moins défavorable. En effet, le blocage des honoraires médicaux (pas d'indexation au 1er juillet 1976), la stagnation des honoraires médicaux en biologie clinique, d'autres faits semblables ainsi que l'octroi de la provision d'indice portée au budget de la Prévoyance sociale, laissent prévoir une amélioration de la situation budgétaire définitive dans le secteur des soins de santé. En outre, des moyens financiers complémentaires ont été créés par l'augmentation de 3 à 5 p.c. de la prime complémentaire de l'assurance-automobile.

Néanmoins, la vigilance est de rigueur et la collaboration de toutes les catégories concernées par l'assurance-maladie s'avère indispensable pour maîtriser avec succès les dépenses en matière de soins de santé.

DISCUSSION

Un membre se demande s'il ne serait pas utile de joindre à la discussion du projet qui nous occupe une discussion du rapport sur l'assurance maladie présenté par le Commissaire royal. Il demande que la Commission se prononce sur ce point.

Le Ministre déclare qu'il y a une différence fondamentale entre le présent projet et le rapport dont question. L'ajustement du budget a trait exclusivement aux crédits de 1976, alors que le rapport en question vise à la réorganisation globale de la politique de la santé. Il va de soi, dit le Ministre, que je suis à votre disposition pour discuter le rapport sur l'assurance maladie à une date à déterminer ultérieurement. Tout le monde doit quand même avoir le temps de lire attentivement le rapport. D'ailleurs, un large échange de vues s'impose avant qu'on ne procède à des initiatives législatives sur la base du rapport. Le Ministre invite la Commission à ne pas joindre la discussion du rapport Petit à la discussion du projet ajustant certains crédits de l'année budgétaire 1976.

La Commission décide par 8 voix contre 2 et 2 abstentions de ne pas donner suite à la proposition d'ajournement.

Het doorvoeren van de in huidige ontwerp van wet voorgestelde beknotting van bijkredieten aan het R.I.Z.I.V. vergt een drastisch afremmen van de thans geraamde uitgaven van de Z.I.V.-regeling voor 1976. Een stap in die richting werd reeds gezet door het indienen van een ontwerp van wet tot verscherping van de geneeskundige controle. Andere maatregelen liggen ter studie om een prijsverlaging van de farmaceutische producten te realiseren, om een kostenbeheersing in bijzonder expansieve sectoren zoals kinesithérapie, klinische biologie, hospitalisatie, enz. te bewerkstelligen.

Rekening houdend met de weerslag op de begroting van de Z.I.V.-regeling van de door de Regering afgekondigde versoberingsmaatregelen, vertoont de aangepaste begroting 1976 van de tak geneeskundige verzorging voor loontrekken een tekort van 3,2 miljard en die van de regeling voor zelfstandigen eveneens een mali van 0,6 miljard. Die herberekening werd weliswaar uitgevoerd tegen spilindex 148,52 en men mag er zich redelijkerwijze aan verwachten dat de eigenlijke uitvoering van de begroting tegen een realistisch gemiddeld indexcijfer zal uitlopen op een minder nadelig saldo. Inderdaad het blokkeren van de medische honoraria (geen indexering op 1 juli 1976), de stagnatie van de medische honoraria in de klinische biologie, en dergelijke meer, samen met de toekenning van de indexprovisie uitgetrokken op de begroting van Sociale Voorzorg, laten een verbetering voorzien van de definitieve begrotingstoestand in de sektor van de geneeskundige verzorging. Bovendien werden aanvullende financieringsmiddelen gecreëerd door de opvoering van 3 tot 5 pct. van de bijpremie op de automobielverzekering.

Niettemin is waakzaamheid geboden en is de medewerking van alle bij de ziekteverzekering betrokken groepen noodzakelijk om de beheersing van de uitgaven inzake gezondheidszorgen tot een goed einde te brengen.

BESPREKING

Een lid vraagt zich af of het niet nuttig zou zijn een bespreking van het verslag over de ziekteverzekering voorgesteld door de Koninklijke Commissaris, aan de bespreking van het ontwerp dat voorligt te koppelen. Hij vraagt dat de Commissie zich hierover zou uitspreken.

De Minister verklaart dat een fundamenteel onderscheid bestaat tussen het huidige ontwerp en het verslag waarvan sprake. De begrotingsaanpassing heeft uitsluitend betrekking op de kredieten 1976 terwijl het verslag in kwestie de globale reorganisatie van het gezondheidsbeleid op het oog heeft. Het spreekt vanzelf, aldus de Minister, dat ik te uwer beschikking ben om het verslag over de ziekteverzekering te bespreken op een later te bepalen datum. Iedereen moet toch de tijd krijgen om het verslag grondig te lezen. Een brede gedachtenwisseling dringt zich trouwens op vooraleer over te gaan tot wetgevende initiatieven op basis van het verslag. De Minister nodigt de Commissie uit de bespreking van het verslag Petit niet te koppelen aan de bespreking van het ontwerp houdende aanpassing van sommige kredieten voor het begrotingsjaar 1976.

De Commissie beslist met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen geen gevolg te geven aan het voorstel tot verdrag.

Un membre souligne que l'octroi de la prime de bien-être semble donner lieu à pas mal de problèmes.

Plusieurs cas lui ont été rapportés de personnes qui restent totalement ou partiellement privées de cette prime.

Le Ministre demande de lui transmettre les cas en question et il les fera immédiatement examiner.

Un membre s'étonne que, dans son exposé, le Ministre ait parlé de la majoration de l'accise sur les « cigarettes populaires ». Cela signifie-t-il que d'autres cigarettes ne soient pas soumises à ce droit d'accise supplémentaire ? L'intervenant se demande par ailleurs pourquoi tous les produits à base de tabac ne sont pas soumis à cette accise et pourquoi le droit d'accise supplémentaire reste limité à 1 franc. Eu égard à la santé publique, il vaudrait mieux que la taxe soit plus élevée.

Le Ministre déclare que le terme « cigarettes populaires » ne doit pas être interprété de manière restrictive. En fait, pour déterminer le taux majoré de l'accise, on s'est basé, sur un paquet de 25 cigarettes, mais il va de soi que toutes les cigarettes sont frappées de l'accise supplémentaire. Personnellement, le Ministre n'a pas d'objection à ce que, à l'avenir, le tabac et les cigares soient soumis à une taxation plus lourde.

A propos du même problème de la majoration de l'accise sur le tabac, un autre membre voudrait savoir pourquoi, d'une part, le Ministre parle dans son exposé d'un produit estimé à 280 millions de francs pour 1976 alors qu'autre part il est dit que le montant de 300 millions de francs ne peut être dépassé.

Le Ministre déclare que l'on a fait une évaluation prudente parce qu'il est impossible de savoir à l'avance quelle sera l'incidence de cette majoration de l'accise sur la vente des cigarettes. Si toutefois le produit de cette majoration d'accise était supérieur à 300 millions, son département ne pourrait recevoir qu'un montant maximal de 300 millions. Le Ministre dément qu'il s'agisse là d'une forme déguisée d'impôt. Il est établi que la cigarette est nuisible à la santé, ce qui donne lieu à un accroissement du coût des soins médicaux. Aussi n'est-il que logique de demander aux fumeurs une intervention supplémentaire dans ces dépenses.

Un commissaire demande sur quels éléments se fonde le Ministre pour annoncer une diminution du nombre des journées d'entretien.

Le Ministre déclare que des études entreprises ont montré que le nombre des journées d'entretien croît en fonction du nombre des hôpitaux existants. Son collègue de la Santé publique envisage des mesures en vue de réduire le nombre de ces journées. A cet effet, il sera créé notamment au niveau régional des commissions chargées d'examiner le problème dans chaque région.

Un membre émet des doutes à propos de la déclaration faite par le Ministre et selon laquelle le transfert des crédits figurant au projet aurait un caractère unique. Il a fortement

Een lid stipt aan dat zich met betrekking tot de toekenning van de welvaartspremie heel wat problemen blijken te stellen.

Hem werden verschillende gevallen gemeld van personen die van deze premie geheel of gedeeltelijk verstoken blijven.

De Minister vraagt dat de gevallen in kwestie hem zouden overgemaakt worden en hij zal ze dan onmiddellijk laten onderzoeken.

Een lid spreekt zijn verwondering uit over het feit dat de Minister in zijn uiteenzetting gesproken heeft over de verhoging van de accijns op « volkssigaretten ». Betekent dit dat andere sigaretten niet aan deze supplementaire accijnsrechten worden onderworpen ? Verder vraagt de commissaris zich ook af waarom niet alle tabakprodukten aan deze accijns worden onderworpen en waarom het supplementaire accijnsrecht beperkt blijft tot 1 frank. In het licht van de volksgezondheid zou het toch beter zijn een zwaardere taks op te leggen.

De Minister verklaart dat de term « volkssigaretten » niet restrictief mag geïnterpreteerd worden. Het is zo dat men bij het vaststellen van de verhoogde accijns uitgegaan is van een pakje van 25 sigaretten, maar het spreekt vanzelf dat alle sigaretten aan de bijkomende accijns onderworpen zijn. Persoonlijk heeft de Minister er geen bezwaar tegen dat men ook tabak en sigaren in de toekomst zwaarder zou gaan taksen.

Met betrekking tot hetzelfde probleem van de verhoogde accijns op de tabak wenst een ander lid te vernemen waarom de Minister in zijn uiteenzetting enerzijds spreekt over een geraamde opbrengst voor 1976 van $\pm$ 280 miljoen, terwijl anderzijds gezegd wordt dat het bedrag niet de 300 miljoen mag overschrijden.

De Minister verklaart dat een voorzichtige raming werd gemaakt omdat men niet vooraf kan weten welke de gevolgen zullen zijn van deze verhoogde accijns op de verkoop van sigaretten. Het is evenwel zo dat wanneer de opbrengst van deze verhoogde accijns hoger zou gaan liggen dan 300 miljoen, zijn departement slechts maximum een bedrag van 300 miljoen kan ontvangen. De Minister ontkent dat het hier om een verkapte vorm van belastingheffing gaat. Het is bewezen dat het roken van sigaretten schadelijk is voor de gezondheid, die tot gevolg heeft dat de kosten voor medische verzorging toenemen. Het is dan ook logisch dat van de betrokken rokers een aanvullende bijdrage in die kosten wordt gevraagd.

Een commissaris vraagt op welke elementen de Minister steunt om een vermindering van het aantal ligdagen in het vooruitzicht te stellen.

De Minister verklaart dat uit studies is gebleken dat het aantal ligdagen toeneemt in functie van het aantal bestaande ziekenhuizen. Door zijn collega van Volksgezondheid worden maatregelen overwogen om het aantal ligdagen te doen afnemen. Te dien einde zullen onder meer op regionale basis commissies worden ingesteld om het probleem per streek te onderzoeken.

Een lid spreekt zijn twijfel uit over de verklaring van de Minister als zou de overheveling van kredieten die in het ontwerp voorkomen eenmalig zijn. Hij heeft sterk de indruk

l'impression que le paravent moral, qui est ainsi dressé, dissimule des besoins budgétaires. Il attire d'autre part l'attention sur le fait que des pratiques budgétaires comme celle qui nous occupe rendent impossible la comparaison des budgets dans le temps.

Le Ministre confirme qu'il s'agit effectivement d'une opération unique, qui se rapporte uniquement à l'année 1976. Pour ce qui est de l'avenir, tout dépendra des conclusions pratiques qui seront déduites du rapport Petit.

Les articles sont adoptés par 11 voix contre 2 et 1 abstention.

L'ensemble du projet de loi a été adopté par 11 voix contre 3.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 14 membres présents.

Le Rapporteur,
W. CLAEYS

Le Président a.i.,
C. DE CLERCQ

dat achter het morele windscherm dat wordt opgesteld budgettaire noden verborgen liggen. Anderzijds vraagt hij aandacht voor het feit dat budgettaire praktijken zoals voorliggende het vergelijken van begrotingen in de loop van de tijd onmogelijk maken.

De Minister bevestigt dat het inderdaad om een eenmalige operatie gaat die alleen op het jaar 1976 betrekking heeft. Voor wat de toekomst aangaat zal alles afhangen van de praktische gevolgtrekkingen die uit het verslag Petit zullen voortkomen.

De artikelen worden aangenomen met 11 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Het geheel van het ontwerp van wet wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 14 aanwezige leden.

De Verslaggever,
W. CLAEYS

De Voorzitter a.i.,
C. DE CLERCQ